

RINGERIKE
KOMMUNE

Endring av kommuneplanens arealdel 2019-2030

Høring og offentlig ettersyn m/rådmannens kommentar

Forord

Uttalelser til varsel om oppstart og høring og offentlig ettersyn

Planprogram for kommuneplanens arealdel 2019-2030 var på høring og offentlig ettersyn i perioden mai – august 2019. Det er ved høring og offentlig ettersyn at statlige og regionale myndigheter kan fremme innsigelse til planforslaget. Privatpersoner og andre kan komme med merknader til forslaget. Det kom inn en rekke høringsuttalelser til planforslaget. I dette dokumentet er hver enkelt uttalelse oppsummert og kommentert av rådmannen. Dersom rådmannen anbefaler at det skal gjøres endringer i planforslaget som følge av uttalelsen, er dette angitt i egen kolonne. Uttalelsene er sortert etter følgende type uttaleparter:

- Statlige og regionale myndigheter
- Nabokommuner
- Ringerike kommune, interne fagområder (ingen merknader)
- Lag og foreninger (ingen merknader)
- Lokale politiske partier (ingen merknader)
- Private

Innholdsfortegnelse

Statlige og regionale myndigheter	3
1. Fylkesmannen i Oslo og Viken, 02.07.19	3
2. Buskerud fylkeskommune, 27.06.19	8
3. Bane NOR, 26.06.19	9
4. Direktoratet for mineralforvaltning, 28.06.19	10
5. Statens vegvesen, 15.06.19	12
6. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 06.06.19	13
7. Tunsberg bispedømme, 12.06.19	14
Nabokommuner	15
8. Oslo kommune, 26.06.19	15
Private	16
9. Bjørg S. og Einar Kristiansen, ...	16

1. Fylkesmannen i Oslo og Viken, 02.07.19

Ringerike kommune har oversendt forslag til endring av kommuneplanens arealdel for i alt fire områder. Slik vi vurderer forslagene bryter forslaget om fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen og boligbebyggelse ved Veme regionale og nasjonale føringer for arealforvaltningen. Fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen vil bryte opp et sammenhengende naturområde og grenser til et naturreservat med uberørt natur. Forslaget er ikke i tråd med føringene for fritidsbebyggelse i regional plan for areal og transport. Boligbebyggelse ved Veme bygger ikke opp under nasjonale og regionale føringer for samordnet areal og transportplanlegging med blant annet mål om kompakte byer og tettsteder. Videre er området støyutsatt og har ikke trygg skolevei. Fylkesmannen fremmer derfor innsigelse til forslag om boligbebyggelse ved Veme (B31) og fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen (F2).

Bakgrunn

Vi viser til brev av 23. mai 2019 med forslag til endring av kommuneplanens arealdel for perioden 2019-2030. Endringen omfatter i alt fire byggeområder som i dag er avsatt til LNF-områder.

Det går frem av oversendelsen at bakgrunnen for ønsket om å endre arealdelen er innspill i forbindelse med sluttbehandlingen av kommuneplanen i møte 31. januar 2019 hvor det ble fattet vedtak om at rådmannen skulle starte opp en prosess med å endre planen for i alt fire områder. Dette er innspill som tidligere er tatt ut av forslaget og som ikke har vært utlagt til offentlig ettersyn.

Rådmannen trekker ut områdene Fylkesmannen i Oslo og Viken har innsigelse til, Fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen (F2) og boligbebyggelsen ved Veme (B31).

Rådmannen vurderer at mulige endringer av arealdelen bør vedtas før kommunevalget slik at nytt kommunestyre kan vurdere om hele planen skal rulleres eller ikke.

Fylkesmannen har i brev av 29. april 2019 kommet med uttalelse til varsel om oppstart og forslag til planprogram. Her skrev vi at vi først og fremst anbefalte Ringerike kommune om å avvente rullering/ending av kommuneplanen. Etter en lang prosess ble dagens arealdel vedtatt i januar 2019. Til høsten er det kommunevalg og nytt kommunestyre skal innen ett år vedta en planstrategi hvor behovet for planer i den nye kommunestyreperioden skal vurderes. Vi mente det var naturlig å avvente rulleringen til det nye kommunestyret er satt og behovet for rullering er vurdert i forbindelse med planstrategien.

Når det gjaldt de fire områdene frarådet vi forslaget om fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen, masseuttak ved Gravlimoen og boligbebyggelse ved Veme/Kvernvollen. Utvidelse av næringsområdet ved Geiteryggen mente vi kunne aksepteres under forutsetning av at vegetasjonsbeltet og allmenne interesser langs vassdraget i vest ble ivaretatt.

Med bakgrunn i det som fremkommer i konsekvensutredningen og planbeskrivelsen av de ulike forslagene under høringen, viste vi til at vi ville vurdere å fremme innsigelse til forslagene med bakgrunn i nasjonale og viktige regionale føringer for planleggingen.

Fylkesmannens kommentarer

Etter en gjennomgang av forslagene er det først og fremst forslaget om å åpne opp for et nytt område med fritidsbebyggelse på 430 daa ved Smørhølkollen og forslag om utvidelse av dagens boligfelt i retning jernbanen ved Veme som vi har merknader til.

Vi vil likevel presisere at vi mener det er uheldig å åpne opp for et nytt masseuttak ved Gravlimoen av hensyn til landskap, landbruk og trafiksikkerhet. Når det gjelder den foreslåtte utvidelsen av næringsområdet ved Geiteryggen er det i dag store arealer innenfor vedtatt byggeområde som bør utnyttes bedre før det åpnes opp for nye arealer. Videre ser det ut til at noen boligtomter langs Hensmoveien nærmest blir omringet av næringsarealer. Ringerike kommune må som plan- og bygningsmyndighet

Masseuttak ved Gravlimoen og næringsområde ved Geiteryggen er tatt med videre. Det vil være krav om detaljregulering for begge områdene.

Når det gjelder utvidelse av næringsområdet ved Geiteryggen vil vegetasjonsbeltet og allmenne interesser langs vassdraget i vest bli ivaretatt gjennom detaljregulering.

vurdere kvaliteten på disse boligtomtene. Fylkesmannen vil komme tilbake til problemstillingene om arealdisponeringen og utviklingen av disse områdene i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan.

Fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen (F2)

Det går frem av konsekvensutredningen at arealet som er foreslått er på 430 daa og at det vurderes oppføring av 20-30 hytter. Det foreslåtte hyttefeltet ligger ca 3,5 km nordøst for Nes sentrum ca. 550 moh. Området har ingen eksisterende infrastruktur utover grusvei inn til området og ligger ikke i tilknytning til eksisterende hytteområder. Forslaget innebærer inngrep i et relativt urørt naturområde og grenser til et naturreservat.

Forslag om hyttefelt ved Smørhølkollen bygger ikke opp under satsningsområdene for hytteutbygging i kommunen som i stor grad er styrt til Ådalsfjella. Her er det vedtatt egen kommunedelplan. Fylkesmannen mener det er svært uheldig å åpne opp for et nytt hytteområde ved Smørhølkollen både ut fra vedtatte føringer og strategier for hytteutviklingen, men også ut fra hensynet til uberørte natur- og friluftsområder. Store deler av utbyggingsområdet består også av myr.

Videre grenser det foreslåtte hyttefeltet til Selsjøen naturreservat i øst. Naturreservatet ble opprettet i 2013 og formålet med vern av dette området er å bevare et stort og forholdsvis urørt skogsområde med gammel naturbarkskog med særlig verdi for biologisk mangfold. Et nytt hyttefelt på grensen til reservatet vil få virkninger på dette naturområdet. Ved å åpne opp for hyttefelt her vil dette legge ytterligere press for nye hyttefelt. Dette mener vi er uheldig utvikling for området.

Vi viser til Meld. St. 18 (2015-2016) *Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet* fra 2015 hvor det er en arealpolitisk føring at det skal legges til rette for en bærekraftig politikk for fritidsboliger, der fritidsboliger lokaliseres og utformes slik at hensyn til allment friluftsliv, landskap, estetikk, energibruk, kulturminner og naturmangfold ivaretas, og der landskapsanalyser danner grunnlag for planene. Videre legger vi vekt på Regional plan for areal og

Smørhølkollen (F2) er trukket ut.

transport i Buskerud fra 2018 hvor det er vedtatt strategier for hytteutviklingen i fylket. Her er en viktig føring at nye hytter skal prioriteres ved fortetting og utvidelse av etablerte områder før det åpnes opp for utbygging av nye områder.

Vi viser også til nasjonale føringer om naturmangfold. I Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold* fra 2015 går det frem at arealendringer er den største negative påvirkningen på natur i Norge i dag. Dette samsvarer med rapporten fra naturpanelet (IPBES) om verdens naturtilstand som ble lagt frem 6. mai 2019. Her går det frem at en av de viktigste truslene mot biologisk mangfold er at vi bygger ned arealene hvor artene lever. Som følge av nedbyggingen akselererer tapet av naturmangfold. Tapet av natur vurderes nå som en like stor trussel som klimaendringene. Regjeringen vil arbeide for at naturhensyn fortsatt blir innarbeidet og vektlagt i relevante arealbeslutninger. Som et viktig prinsipp står det i *naturmangfoldmeldingen* at dersom viktige naturverdier står i fare for å bli forringet eller ødelagt, er den foretrukne løsningen i utgangspunktet å velge en annen lokalisering for tiltaket.

Om myr står det at regjeringen vil styrke vektleggingen av hensynet til våtmark, inkludert myr. I Norge er minst en tredjedel av myrene under skoggrensens drenert de siste hundre år. Utover viktige landskaps- og friluftsverdier som ofte er knyttet til disse områdene er myra viktig for naturmangfoldet, som flomdemper, rensing av vann og som karbonlager. Det er derfor viktig å ivareta de gjenværende myrområdene.

Vi viser også til rundskriv T-2/16 Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis, datert 9. januar 2017. Her går det frem at innsigelse i utgangspunktet skal brukes der kommunen legger ut arealer til en bruk som er i strid med nasjonale og viktige regionale interesser på miljøområdet.

På bakgrunn av ovennevnte forhold fremmer vi innsigelse til området F2 på grunn av konflikt med nasjonale og regionale føringer knyttet til forvaltning av

viktige natur-, landskap- og friluftslivsområder. Vi ber om at området tilbakeføres til LNFR-områder i tråd med gjeldende kommuneplan.

Boligbebyggelse ved Veme (B31)

Det er foreslått en utvidelse av dagens byggeområde ved Veme på ca. 11 daa i retning jernbanen. Veme er et lite tettsted som ligger langs riksveg 7 ca. 1 mil utenfor Hønefoss by i retning Sokna. Det går frem av konsekvensutredningen at området ikke er et satsningsområde for boligvekst og ikke i tråd med samfunnsdelen. Det er manglende kommunal infrastruktur på avløp, manglende trygge skoleveier og sammenhengende gang- og sykkelveg mot Hønefoss. I tillegg er området støyuutsatt.

I gjeldende kommuneplan er det satt av store arealer til boligbebyggelse som sammen med fortetting og transformasjon av eksisterende byggeområder svarer ut boligbehovet i lang tid fremover. Det viktige fremover er derfor å styre veksten i tråd med nasjonale, regionale og lokale føringer.

Vi viser i den sammenheng til Statlig planretningslinje for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, fastsatt ved kgl. res. av 26. september 2014, hvor det er mål om at utbyggingsmønster og transportsystem skal fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder. En viktig føring her er at potensialet for fortetting og transformasjon bør utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk. Nye utbyggingsområder bør styres mot sentrumsnære områder. Planene bør trekke langsiktige grenser mellom by- og tettstedsområder og store sammenhengende

landbruks-, natur- og friluftsområder. Videre skal veksten i persontransporten i storbyområdene tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

Vi vil også vise til at det er viktig at kommunen legger til rette for fortetting og transformasjon innenfor eksisterende byggesoner og begrenser nye byggeområder utenfor sentrum for å kunne nå målsettingen om at Hønefoss skal være attraktiv som bosted, handelsby og regionhovedstad. Planene om ny Ringeriksbane aktualiserer dette ytterligere.

Veme (B31) er trukket ut. Området tilbakeføres til LNFR-område.

Fylkesmannen vil vise til at det i gjeldende plan er satt av et areal til boligbebyggelse som ifølge konsekvensutredningen gir et potensial for 7 nye boliger samt areal til leilighetsbygg. Videre er Veme et bilbasert område og ikke et satsningsområde for boligbebyggelse. Den foreslåtte utvidelsen vil bygge ned et naturlig grøntområde som trolig skjermer boligbebyggelsen fra støy fra jernbanen. Vi mener det er svært uheldig å legge til rette for ytterligere boligbebyggelse her. <i>Av hensyn til nasjonale føringer for samordnet areal- og transportplanlegging og nasjonale føringer for å redusere klimagassutslippene fremmer Fylkesmannen innsigelse til områdene B31 ved Veme. Vi ber om at området tilbakestilles til LNFR-områder i tråd med gjeldende kommuneplan.</i> Vi viser til rundskriv T-2/16 Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis, datert 9. januar 2017. Her går det frem at innsigelse skal vurderes ved avvik fra Statlig planretningslinje for bolig-, areal- og transportplanlegging. Til slutt vil vi vise til at vi ikke kan se at det er foretatt noen vurdering etter prinsippene for offentlig beslutningstaking i §§ 8-12 i naturmangfoldloven. For utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde må tiltaket også vurderes etter § 49. I utgangspunktet burde denne vurderingen fulgt med høringsdokumentene. Før endelig vedtak må kommunen derfor vurdere forslagene konkret i forhold til hver enkelt paragraf i §§ 8-12 i tråd med lovens krav.	Naturmangfoldloven § 8-12 er vurdert. Det er oppsummert i saksfremlegget til 2. gangsbehandling.
2. Buskerud fylkeskommune, 27.06.19	
Avstemming Pkt. 1 og 2 i fylkesrådmannens forslag ble enstemmig vedtatt. Pkt. 3 og 4 i fylkesrådmannens forslag fikk 20 (Ap, MDG, SV, V) stemmer og falt mot 23 (H, Frp, Sp). Vedtak	

1 Fylkestinget anbefaler Ringerike kommune å avvente endringer av kommuneplanens arealdel. Kommunen har nylig vedtatt arealdelen, og er i gang med prosessen med å forberede ny planstrategi som skal legge grunnlaget for kommunens planarbeid fremover. Fylkestinget ser det som hensiktsmessig om kommunen tar stilling til behovet for ny arealbruk i et helhetsperspektiv før det vurderes endringer i kommuneplanens arealdel. 2 Fylkestinget vil påpeke at det er positivt at kommunen har utarbeidet et arealregnskap for å få en samlet oversikt over fremtidig arealbruk i kommunen. Arealregnskapet viser at arealbehovet for planperioden allerede er dekket opp i vedtatt kommuneplan.	Rådmannen vurderer at mulige endringer av arealdelen bør vedtas før kommunevalget slik at nytt kommunestyre kan vurdere om hele planen skal rulleres eller ikke. Tas til orientering.
3. Bane NOR, 26.06.19	
Vi viser til brev datert 23.mai 2019 om ovennevnte. På grunn av ferieavvikling hos fylkesmannen i Viken er det avklart at brevet sendes direkte til kommunen, det har vært utført en orientering og samråd med fylkesmannen før brevet er sendt. Felt B31 ligger tett inn til Bergensbanen og inkluderer en del av Bane NORs eiendom gnr/bnr 62/59 ved Veme stasjon. Feltet er foreslått avsatt til boligformål. Bane NOR er ikke kjent med bakgrunnen for at vår eiendom er lagt ut til boligformål her, og det har heller ikke vært noen dialog med forslagsstiller. Det er svært uheldig at det fremmes et slikt forslag uten dialog med Bane NOR. I det aktuelle området har det blant annet vært sett på mulige løsninger for utbedring og forlenging av krysningssporet for å bedre kapasitet og robusthet for godstrafikken på strekningen. Ved en ombygging av Hønefoss stasjon i forbindelsen med Ringeriksbanen vil muligheter for kryssing av godstog midlertidig opphøre her. Veme er sett på som et alternativ hvor disse godstogene i stedet kan krysse. Bane NOR er opptatt å sikre muligheter for utvidelser og fornyelse i jernbanenettet og vil derfor ikke kunne frigi vår eiendom til boligformål. Det er knyttet vesentlige nasjonale jernbaneinteresser til en utvikling av jernbanenettet som bedrer vilkår for godstrafikken på jernbanen.	Området B31 (Veme) er tatt ut fra planforslaget. I brev fra 17.07.19 bekreftet Bane NOR at innsigelsen er trukket.

Med hjemmel i plan - og bygningsloven § 5.3 fremmer Bane NOR innsigelse til felt B31 og krever at den delen av feltet som overlapper vår eiendom tas ut av planforslaget. Øvrige merknader Det er uheldig at det legges til rette for ytterligere vekst i områder uten god kollektivdekning, ut over de områdene som allerede er vedtatt i gjeldende kommuneplan. Staten bidrar med betydelige investeringer i regionen, bl.a. gjennom Ringeriksbanen. Det forventes at kommunen bygger opp under disse investeringene gjennom sine arealplaner, og at hovedteksten konsentreres rundt de stasjonsnære knutepunktene. Vi mener dette bør tillegges vekt og at felt B31 også på bakgrunn av dette tas ut av planforslaget. I det aktuelle området er det stedvis dårlige grunnforhold , og det forutsettes ved en eventuell utbygging må det kunne dokumenteres at denne ikke vil påvirke vår infrastruktur.	
4. Direktoratet for mineralforvaltning, 28.06.19.	
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 23. mai 2019. Om planen Det er foreslått å ta inn fire områder som endring av kommuneplanen. Områdene er konsekvensutredet. Uttalelse til planen I vår uttalelse til oppstart med endring av kommuneplanen, datert 12. april 2019, har vi merknader til masseuttak Gravlimoen (R3) og næringsområde på Hensmoen (N4). Planfaglig råd til område H4 Hensmoen DMF etterlyser kommunens vurdering av muligheter for å utnytte ressursene som blir berørt innenfor det nye næringsområdet på Hensmoen (N4). I kommunens kommentarer til vår uttalelse til oppstart med endring av	Direktoratet for mineralforvaltning fremhever at deler av næringsområdet på Hensmoen (N4) inkluderer grus- og pukkkforekomster kartlagt av NGU som lokal og

kommuneplanen, er DMFs innspill til området tatt til etterretning uten ytterligere kommentar. Fordi det er valgt å ikke ta inn tema mineralressurser i konsekvensutredningen mener DMF at dette er et svakt kunnskapsgrunnlag å vedta ny arealbruk på et relativt stort område hvor det er påvist en forekomst med mineralske ressurser. DMF har opplyst om at delområdet av forekomsten som er berørt av ny arealbruk har lokal betydning som ressurs, men at andre deler av forekomsten har nasjonal betydning. Dette er etter DMF oppfatning en god indikator på at det kan være ressurser egnet for utnyttelse innenfor området avsatt for næring.

DMFs planfaglige råd er at kommunen tar inn vurderinger i planen av hvilke konsekvenser tilretteleggingen for næring vil ha for de berørte ressursene og om det skal legges føringer for utnyttelsen av ressursene, før området blir bebyggt. I dette tilfellet mener DMF at en generell henvisning til at temaet mineralressurser er utelatt fra konsekvensutredningen, og at temaet vil få oppmerksomhet i ny kommunedelplan for masseforvaltning, ikke er tilstrekkelig for å sikre en god forvaltning av de mineralske ressursene i kommunen som nå blir berørt på Hensmoen.

Merknad til Gravlimoen R3

Kommunen har vurdert behovet for uttaket ved Gravlimoen og setter dette i sammenheng med tettstedsutvikling ved Nes i Ådalen. Det er ikke foretatt ytterligere vurderinger av berørte masser innenfor næringsområdet på Hensmoen. Det blir også vist til ny kommunedelplan for masseforvaltning som vil gi et mer helhetlig bilde av massesituasjonen i kommunen. Kommunens vurderinger redegjør etter DMFs vurdering tilstrekkelig for hvorfor det skal opprettes nytt uttak ved Gravlimoen (R3).

Gjeldene kommuneplanbestemmelser vil i vareta den videre forvaltningen av området gjennom krav om reguleringsplan. DMF har derfor ikke ytterligere merknader til dette området.

nasjonal viktige ressurser. NGU sitt kartlag indikerer at det er ca. 6000 m² med grus og sand som vil bli beslaglagt

Masseuttak er ofte forbundet med flere negative ulemper for nærmiljøet, slik som: støy, støv, tap av naturmangfold, trafikk m.v. Det er derfor viktig at ressursens utbredelse og kvalitet vurderes som viktig i et samfunnsperspektiv slik at det kan forsvare flere negative ulemper. Rådmannen vil bemerke at foreslått næringsområdet (N4) ligger i nærhet til allerede eksisterende næringsområder, mot sør og øst, som vil begrense et eventuelt masseuttak betraktelig i areal. Ca. 50 meter nordvest for foreslått område renner elva Væla, og våtområdet Setervadmyra som også vil begrense et eventuelt uttaket i areal. Videre legger samfunnsdelen opp til at utvidelse av masseuttak skal prioriteres fremfor å åpne nye.

Etter en helhetlig vurdering ser kommunen at området allerede er benyttet til industriformål, og at etablering av et masseuttak her ses som usannsynlig. En utvidelse av næringsområde er innen kommunens interesser. I videre reguleringsplanprosess vil kommunen sette krav om at forslagsstiller må gjøre en supplerende kartlegging av NGU sin verddivurdering, for å kunne fastslå utbredelse og kvaliteten på massene.

Rådmannen er enig at det er uheldig at ressursen bygges ned, men ser det som en naturlig utvidelse av eksisterende næringsområde.

5. Statens vegvesen, 15.06.19.	
Vi har mottatt for uttale forslag til endring av nylig vedtatt arealdel av kommuneplanen 2019 - 2030. Varslet oppstart og planprogram er ikke besvart av oss, vi beklager dette. Siden kommuneplanen nylig er vedtatt og vårt fagområde har vært i fokus gjennom denne prosessen forutsetter vi likevel at planmyndigheten er godt kjent med problemstillinger knyttet til vårt fagområde. Høringsfrist er satt til 05.08.2019. Endringen omfatter 4 områder som vurderes innarbeidet i nylig vedtatt kommuneplan. Det er oversendt konsekvensutredning for de fire områdene. Vi har ingen spesielle merknader til område N4 forutsatt at adkomst til dette området skjer gjennom eksisterende kryss med veien inn til Hensmoen og E16. Dette er i tråd med hva som er beskrevet og det er ikke lagt inn i arealkartet et prinsipp for annen adkomstløsning. For områdene F2 og R3 i Nes i Ådal har disse adkomst til kommunal veg og ut på E16. Det er ikke beskrevet om krysset mellom den kommunale vegen og E16 er tilrettelagt for økt trafikk av tunge kjøretøyer. Dette spørsmålet knytter seg til område R3. For området R3 etterlyser vi også en vurdering av konsekvensene for trafiksikkerhet knyttet til barn og unges transport til fritidsaktiviteter. Trafikksikker skoleveg er løst med transport på buss. Vi har ingen spesielle merknader til område F2. Som statlig vegmyndighet ber vi om vurdering av krysset mellom den kommunale vegen og E16. Som statlig sektormyndighet ber vi om en vurdering av trafiksikkerhet for myke trafikanters transport til fritidsaktiviteter. Vi minner om at manglende KU kan medføre innsigelse til endringen av planen. Område B31 boliger Kvernvollen Veme opplyses å ha adkomst via den kommunale veien Kvernvollveien og ned på Rv. 7. Dette krysset danner et X - kryss med Rv.7, fylkesvegen på motsatt side og adkomst til et gatekjøkken på den andre siden av Rv.7. Dette krysset er ikke i tråd med krav til utforming av kryss i våre vegnormaler og vil i tråd med vår policy og retningslinjer	Rådmannen trekker ut områdene Fylkesmannen i Oslo og Viken har innsigelse til, Fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen (F2) og boligbebyggelsen ved Veme (B31) Rådmannens forslag til løsning for område R3 Nes i Ådal er å revidere konsekvensutredningen på følgende måte; «Eksisterende avkjørsel fra E16 til Østsideveien må vurderes i påfølgende reguleringsplanprosess. Dette gjelder også en vurdering av myke trafikanter langs Østsideveien». I e-post opplyste Statens vegvesen at innsigelsen ikke vil tre i kraft, hvis dette også føres inn i kommuneplanbestemmelsene. Ved dette er kommuneplanbestemmelse § 4.1.9 tilført; «Nes i Ådal <i>Eksisterende avkjørsel fra E16 til Østsideveien må vurderes i påfølgende reguleringsplan-prosesser. Dette gjelder også en vurdering av myke trafikanter langs Østsideveien».</i> Kommunens forslag til løsning hvis det er ønske politisk om å beholde området B31 inne er å revidere konsekvensutredningen på følgende måte; «Planområdets vegsystem i tilknytning til riksveg 7 skal ferdigstilles før nye byggeområder tas i bruk». I e-post opplyste Statens vegvesen at innsigelsen ikke vil tre i kraft, hvis dette også føres inn i kommuneplanbestemmelsene. Ved dette er kommuneplanbestemmelse § 4.1.10 tilført; «Veme B31 <i>Planområdets adkomstveg og kryss mellom Kvernvollveien og riksveg 7 skal ferdigstilles før nye byggeområder tas i bruk».</i>

innebære innsigelse til denne løsningen. Det er i det oversendte planforslagets KU opplyst at det er aktuelt å bruke en rekkefølgebestemmelse om at det nytt adkomstsystem skal være etablert før området kan bygges ut. Men det er ikke redegjort for hvordan dette adkomstsystemet skal utformes, ei heller er det vist et prinsipp om dette i det oversendte planforslaget. Vi ser at det er flere ubygde tomter i tilknytning til det nye området som heller ikke har avklart adkomstforhold. Som statlig vegmyndighet ber om opplysninger om hvilke nytt adkomstsystem som er forutsatt og hvilken planbestemmelse som skal legge inn i planen for å sikre at dette gjennomføres før området tas i bruk. Høringsfristen er satt til 05.08.2019. Vi velger å svare tidlig da vi etterspør mer opplysninger knyttet til to av områdene i endringsforslaget. Vi varsler at det kan være aktuelt for oss å bruke innsigelse begrunnet i manglende KU. Vi imøteser Kommunens tilsvarende og må forutsette ny uttale etter dette tilsvaret.	
6. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 06.06.19.	
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor dette generelle svaret. Det er Fylkesmannen som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Fylkesmannen har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer. DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder: • Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter • Transport av farlig gods • Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg	Innspillet tas til orientering.

• Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene) Siden Fylkesmannen har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Fylkesmannens oppfølging. DSB samarbeider med Fylkesmannen og vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til. Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.	
7. Tunsberg bispedømme, 12.06.19.	
Vi viser til oversendte saksdokumenter vedrørende endringer i kommuneplanen: F2 - Fritidsbebyggelse Smørhølkollen, Nes i Ådal (gnr/bnr 304/1) R3 – Masseuttak Gravlimoen, Nes i Ådal (gnr/bnr 304/1) B31 – Boliger Kvernvollen, Veme (gnr/bnr 62/25) N4 – Næring Geiteryggen, Hensmoen (gnr/bnr 92/1) Tunsberg biskop og bispedømmeråd er fagmyndigheter, jamfør plan- og bygningsloven. Vi kan ikke se at disse endringene har direkte konsekvenser for våre ansvarsområder knyttet til kirker og gravplasser og finner derfor ikke grunn til å uttale oss om de foreslåtte endringene. Dersom vi skulle ha oversett vesentlige kirkelige aspekter, ber vi om å bli kontaktet.	Tas til orientering.

8. Oslo kommune, 26.06.19.	
Saksfremstilling: Det vises til brev av 23.05.2019 fra Ringerike kommune vedrørende høring og offentlig ettersyn av endring i kommuneplanens arealdel 2019-2030 som er lagt ut på høring med frist for uttalelse innen 05.08.2019. Vedtakskompetanse: Myndighet til å avgi uttalelse til nabokommuners plan- og utbyggingssaker er av bystyret delegert til byrådet med videredelegering til byråden for byutvikling, jf. byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360, jf. bystyrets vedtak av 30.05.2001, sak 218. Vedtak/Oslo kommunes høringsuttalelse: Oslo kommune viser til sin uttalelse til varslet oppstart av planarbeid og høring av planprogram for endring av kommuneplanens arealdel, med vedtaksdato 12.04.2019. Oslo kommune fraråder å innlemme nye arealer til boligbebyggelse på Kvernvollen. Dette undergraver kommunens strategi om å videreutvikle Hønefoss by og utvalgte lokalsamfunn, og er i strid med prinsipper om samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og nasjonale føringer for å redusere klimagassutslipp. Oslo kommune vil påpeke at det på generelt grunnlag er uheldig å legge utvikling til LNF-områder av både klima, natur, landbruk og friluftslivshensyn - noe avhengig av det enkelte områdets beskaffenhet. Bedre bruk av eksisterende arealer er generelt bedre for klima og bedre for bevaring av naturmangfold, rekreasjon og friluftsliv.	Området B31 (Veme) er tatt ut fra planforslaget.

9. Bjørg S. og Einar Kristiansen,	
Endring av kommuneplanens arealdel -1. gangsbehandling Høringsuttalelse til kommuneplanen ved Bjørg Sonja og Einar Kristiansen Ringerike kommune har som mål å øke innbyggerantallet de kommende år. For at dette skal bli en realitet, må hele Ringerike presenteres som mulig satsings- og boligområde. Vi går ut fra at det i det vesentlige vil være unge barneforeldre som ønsker seg ut av osloregionen, for å kunne gi barna gode oppvekstmuligheter, gjerne i landlige omgivelser med mulighet for dyrehold og dyrking av egne grønnsaker. Det har vært mye fokus på Hønefoss, så mye at vi som ikke bor i byen synes det nå kan se ut til at Hønefoss ikke lenger er en del av Ringerike. Vi ser også hva som skjer med den tidligere levende handelsbyen, der etablerte generasjonsfirmaer etter hvert velger å avslutte sin virksomhet. Uttalelser fra diverse aktive influensere og politikere kan tyde på at "vi utenfor" er gjester i byen, og de undres over at handelen etter hvert flyttes utenfor bykjernen. Generelt gjelder denne uttalelsen at hele Ringerike kommune må trekkes inn i planprosessen. Med spesiell kjennskap til Veme må bemerkes at rådmannens uttalelse under "Overordnede føringer" ikke er riktig. Veme ligger langs Rv. 7 og har følgelig samme kollektivtilbud som Sokna, et satsingsområde. Når det gjelder bruk av areal, er det vanskelig å tenke seg at teigen ved Kvernvollen noen gang vil bli dyrket mark. Naboskap til jernbane er heller ikke uvanlig. Dessuten virker det søkt at området ved jernbanen skal bli et "nærrekreasjonsområde".	

Området B31 må ikke tas ut, men bli med i den videre planprosessen. Kommuneplanen har både en arealdel og en samfunnsdel. Ikke glem at samfunnsdelen er meget viktig for Ringerikes framtid.

Rådmannen trekker ut områdene Fylkesmannen i Oslo og Viken har innsigelse til, Fritidsbebyggelse ved Smørhølkollen (F2) og boligbebyggelsen ved Veme (B31) etter god argumentasjon fra Fylkesmannen.